

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

**ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ**

**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Χειρουργικής Παθολογία Ι και  
Χειρουργικής Παθολογίας ΙΙ (7<sup>ο</sup> - 8<sup>ο</sup> εξάμηνο)**

**ΑΘΗΝΑ**

**Νοέμβριος 2016**

## Θεωρητική διδασκαλία (Αμφιθέατρο) Εαρινό Εξάμηνο

Θεματική ενότητα	Στόχοι: ΜΕ την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να
Παθήσεις Σπληνός	Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία του οργάνου. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράψουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράψουν την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο των παθήσεων του οργάνου. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα, να αναλύσουν την παθοφυσιολογία, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης και να αναλύσουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία στις συνήθεις παθήσεις : αιματολογικά νοσήματα, κύστεις, νεοπλάσματα, αποστήματα. Θα πρέπει να μπορούν να σχολιάσουν τη διάγνωση, εκτίμηση και αντιμετώπιση των τραυμάτων του οργάνου
Κήλες	Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία του κοιλιακού τοιχώματος. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράψουν το ιστορικό του ασθενή, να περιγράψουν την κλινική εξέταση και να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα. Θα πρέπει να μπορούν να περιγράψουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη επέμβαση για την αποκατάσταση των συνήθων κηλών , βουβωνοκήλη (ευθεία και λοξή), μηροκήλη, κοιλιοκήλη, μετεγχειρητική κήλη, κήλη του Spiegel και των υποτροπών τους.
Διαφορική διάγνωση ίκτερου	Μπορούν να αναλύσουν το μεταβολισμό της χολερυθρίνης, να απαριθμήσουν τις αιτίες υπερχολερυθριναιμίας, να ερμηνεύσουν την παθοφυσιολογία του αποφρακτικού, ηπατοκυτταρικού και αιμολυτικού ίκτερου και να διαφοροδιαγνώσουν ανάμεσα σε αυτές τις καταστάσεις
Εχινόκοκκος Ήπατος - Πνεύμονα	Μπορούν να περιγράψουν τον κύκλο ζωής του παρασίτου, τον μηχανισμό προσβολής του ανθρώπου, την κλινική εικόνα της υδατίδωσης και τη θεραπεία της
Καλοήθεις Παθήσεις και Κακοήθη Νεοπλάσματα ήπατος	Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία του οργάνου. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράψουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράψουν την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο των παθήσεων του. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα, να αναλύσουν την παθοφυσιολογία, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης και να αναλύσουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία στις συνήθεις παθήσεις : ηπατικό απόστημα, καλοήθεις βλάβες (αιμαγγείωμα, εστιακή οζώδης υπερπλασία, αδένωμα) κακοήθεις όγκοι (ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα, χολαγγειοκαρκίνωμα). . Θα πρέπει να μπορούν να σχολιάσουν τη διάγνωση, εκτίμηση και αντιμετώπιση των τραυμάτων του οργάνου
Πυλαία υπέρταση / Ασκίτης	Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία του πυλαίου φλεβικού συστήματος. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράψουν το ιστορικό του ασθενή με ιδιαίτερη έμφαση στα

	<p>αίτια της. Μπορούν να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο. Μπορούν να αναλύουν την παθοφυσιολογία και να διευκρινίζουν τους μηχανισμούς ανάπτυξης της. Μπορούν να αναλύσουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία και να περιγράψουν τις χειρουργικές επεμβάσεις ερμηνεύοντας το <i>mondis operandi</i></p>
<p>Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις του παγκρέατος</p>	<p>Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία του οργάνου. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο των παθήσεων του. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα, να αναλύουν την παθοφυσιολογία, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης, να ταξινομούν την βαρύτητα και να αναλύουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία στις συνήθεις παθήσεις: οξεία και χρόνια παγκρεατίτιδα, κύστεις και κυστικά νεοπλασμάτα του παγκρέατος, νευροενδοκρινείς όγκοι, καρκίνος παγκρέατος.</p>
<p>Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις Χοληφόρων</p>	<p>Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία του χοληφόρου δένδρου. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο των παθήσεων του. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα, να αναλύουν την παθοφυσιολογία, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης, να ταξινομούν την βαρύτητα και να αναλύουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία στις συνήθεις παθήσεις και καταστάσεις : χολολιθίαση, χοληδοχολιθίαση, οξεία χολοκυστίτιδα, χολαγγειίτιδα, καλοήθεις στενώσεις χοληφόρων, πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα, καρκίνος χοληδόχου κύστεως, χολαγγειοκαρκίνωμα.</p>
<p>Στρωματικοί όγκοι πεπτικού / Νευροενδοκρινείς όγκοι πεπτικού</p>	<p>Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή, να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο. Μπορούν να αναγνωρίζουν την εκάστοτε κλινική εικόνα, να αναλύουν την παθοφυσιολογία, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης, να ταξινομούν την βαρύτητα και να αναλύουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία.</p>
<p>Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις επινεφριδίων</p>	<p>Μπορούν να περιγράψουν τη χειρουργική ανατομία των οργάνων. Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο των παθήσεων του. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα, να αναλύουν την παθοφυσιολογία, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης. Να μπορούν να ταξινομούν την βαρύτητα και να αναλύουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία στις συνήθεις παθήσεις και καταστάσεις: τυχαίομα, αδένωμα, φαιοχρωμοκύτωμα, φλοιοεπινεφριδικοί όγκοι και σύνδρομο (αλδοστερίνωμα, αρρενοποιητικοί και θηλεοποιητικοί όγκοι, σύνδρομο Cushing), καρκίνος επινεφριδίων.</p>
<p>Όγκοι Μαλακών</p>	<p>Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του</p>

Μορίων - Σαρκώματα	ασθενή. Μπορούν να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο των παθήσεων του. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα, να αναφέρουν τον απαιτούμενο κατά περίπτωση αλγόριθμο παρακλινικής διερεύνησης σταδιοποίησης και ελέγχου εξαιρεσιμότητας. Να μπορούν να ταξινομήν την βαρύτητα και να αναλύουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία
Μελάνωμα-κακοήθεις όγκοι δέρματος	Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα. Μπορούν να περιγράψουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο. Να μπορούν να ταξινομήν την βαρύτητα και να αναλύουν την κατά περίπτωση ενδεικνυόμενη θεραπεία
ΚΑΡΠΑ	Μπορούν να απαριθμούν και να εφαρμόζουν τους αλγόριθμους καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης.
Shock - Sirs	Να αναγνωρίζουν τα είδη, την αιτία και τη βαρύτητα του Shock. Να ερμηνεύουν το διαγνωστικό αλγόριθμο και να αναλύουν την ενδεικνυόμενη κατά περίπτωση θεραπευτική αγωγή. Να ερμηνεύουν την παθοφυσιολογία της συστηματικής αντίδρασης του οργανισμού στη φλεγμονή, να ταξινομήν τα αίτια και να αναλύουν τη θεραπευτική στρατηγική για την αντιμετώπιση της
Τραύμα - ATLS - ΚΕΚ	Να ταξινομήν τη βαρύτητα των καώσεων του πολυτραυματία, να καθορίζουν τις προτεραιότητες, και να περιγράψουν τις ενέργειες στην αντιμετώπιση του. Να αναγνωρίζουν την εκάστοτε κλινική εικόνα και τα ευρήματα του παρακλινικού ελέγχου έπειτα από ΚΕΚ και να αναφέρουν τον αλγόριθμο αντιμετώπισης της
Εγκαύματα	Να αναγνωρίζουν τα είδη, την αιτία και τη βαρύτητα των εγκαυμάτων και να περιγράψουν την ενδεικνυόμενη αντιμετώπιση τους
Μεταμοσχεύσεις οργάνων	Να αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των ασθενών με ανεπάρκεια οργάνων τελικού σταδίου, να καθορίζουν τα κριτήρια συμβατότητας και χρείας μεταμόσχευσης οργάνων, να περιγράψουν αδρά την εγχειρητική τεχνική των μεταμοσχεύσεων, να απαριθμούν τα παθοφυσιολογικά επακόλουθα επιπτώσεις της μεταμόσχευσης αυτής καθαυτής αλλά και της «αντι-απορριπτικής» αγωγής με τις όποιες συνέπειες τους
Εντερική απόφραξη	Να μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα του αποφρακτικού ειλεού, υψηλού ή χαμηλού, να αναλύουν τα παθοφυσιολογικά επακόλουθα της απόφραξης και να περιγράψουν την εκάστοτε ενδεδειγμένη θεραπευτική στρατηγική για την αντιμετώπιση της
Αιμορραγίες Πεπτικού	Να μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα της αιμορραγίας του πεπτικού, ανώτερου ή κατώτερου, να ταξινομήν της βαρύτητα της, να απαριθμούν τους τρόπους και τους αλγόριθμους διερεύνησης της, και να περιγράψουν την εκάστοτε ενδεδειγμένη θεραπευτική στρατηγική για την αντιμετώπιση της
Περιτονίτιδα-Οξεία Κοιλία / Μη χειρουργική οξεία κοιλία	Να μπορούν να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα της οξείας κοιλίας και της περιτονίτιδας, να περιγράψουν τα χαρακτηριστικά κλινικά σημεία, να μπορούν να διαφοροδιαγιγνώσκουν μεταξύ της χειρουργικής οξείας κοιλίας και της μη χειρουργικής, να να

	μπορούν να διαφοροδιαγινώσκουν μεταξύ των αιτίων και να ερμηνεύουν τους παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς εμφάνισης της κλινικής εικόνας, να μπορούν να αναλύουν τον τρόπο διερεύνησης του ασθενή και να περιγράφουν την εκάστοτε ενδεδειγμένη θεραπευτική στρατηγική για την αντιμετώπιση της
Ενδοσκόπηση Πεπτικού - Αρχές Ενδοσκοπικής Χειρουργικής	Να περιγράφουν τις μεθόδους διαγνωστικής (γαστροσκόπηση κολonosκόπηση) καθώς και παρεμβατικής ενδοσκόπησης (ERCP, πολυπεκτομές, βλενογονεκτομές, υποβλενογονεκτομές)
Αρχές Ελάχιστα Επεμβατικής Χειρουργικής	Να περιγράφουν τις μεθόδους ελάχιστα επεμβατικής χειρουργικής (λαπαροσκόπηση, θωρακοσκόπηση, ρομποτική χειρουργική), να αναφέρουν τα δυνητικά οφέλη και τους περιορισμούς από την εφαρμογή τους.
Ανευρυσματική νόσος	Να μπορούν να ορίζουν την ανευρυσματική νόσο, να αναλύουν την παθοφυσιολογία της, να περιγράφουν την κλινική της εικόνα, να ταξινομούν τις διάφορες κατηγορίες ανευρυσμάτων και να περιγράφουν την αντιμετώπιση της
Παθήσεις περιφερικών αρτηριών - Αγγείτιδες	Να μπορούν να ορίζουν και να διαφοροδιαγινώσκουν μεταξύ των διαφόρων αγγειτίδων, να αναλύουν την παθοφυσιολογία τους, να περιγράφουν την κλινική τους εικόνα και να περιγράφουν την αντιμετώπιση τους
Πνευμονική Εμβολή	Να μπορούν να ορίζουν την πνευμονική εμβολή, να αναλύουν την παθοφυσιολογία της, να περιγράφουν την κλινική της εικόνα και τη διαφοροδιαγνωστική της, να απαριθμούν μεθόδους προφύλαξης από αυτήν και να περιγράφουν την αντιμετώπιση της
Αθηροαποφρακτική νόσος - ισχαιμία κάτω άκρων	Να μπορούν να ορίζουν την αθηροαποφρακτική νόσο, να απαριθμούν παράγοντες κινδύνου, αναλύουν την παθοφυσιολογία της, να περιγράφουν την κλινική της εικόνα και τα στάδια της, να ταξινομούν τις διάφορες κατηγορίες ανευρυσμάτων και να περιγράφουν την αντιμετώπιση της
Χειρουργική καρδιάς	Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράφουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο. Να μπορούν να αναγνωρίζουν τις παθήσεις της καρδιάς (συγγενείς και επίκτητες), να περιγράφουν την κλινική τους εικόνα και τη διαφοροδιαγνωστική τους, να αναλύουν την παθοφυσιολογία τους, να τις ταξινομούν, και να περιγράφουν την ενδεδειγμένη κατά περίπτωση αντιμετώπιση των συνηθέστερων καρδιοπαθειών: ανοικτός αρτηριακός πόρος, ισθμική στένωση αορτής, μεσοκοιλιακή και μεσοκοιλιακή επικοινωνία, τετραλογία Fallot, βαλβιδοπάθειες (στενώσεις, ανεπάρκειες), στεφανιαία νόσος, βηματοδότηση καρδιάς.
Παιδοχειρουργική	Μπορούν να συλλέγουν και να καταγράφουν το ιστορικό του ασθενή. Μπορούν να περιγράφουν τα ευρήματα από την κλινική εξέταση και τον εργαστηριακό έλεγχο. Να μπορούν να αναγνωρίζουν τις συνηθέστερες παθήσεις (συγγενείς και επίκτητες), να περιγράφουν την κλινική τους εικόνα και τη διαφοροδιαγνωστική τους, να αναλύουν την παθοφυσιολογία τους, να τις ταξινομούν, και να περιγράφουν την ενδεδειγμένη κατά περίπτωση αντιμετώπιση.
Παθήσεις λεμφαγγείων	Να μπορούν να ορίζουν τις παθήσεις των λεμφαγγείων, να

	περιγράφουν την κλινική τους εικόνα, να αναλύουν την παθοφυσιολογία τους, να απαριθμούν μεθόδους πρόληψης και να περιγράφουν την αντιμετώπιση τους
Μεταβολική χειρουργική - Βαριατρική	Να είναι σε θέση να ορίζουν τη νοσογόνο παχυσαρκία, να περιγράφουν τρόπους αντιμετώπισης της, να περιγράφουν τις συνήθεις χειρουργικές επεμβάσεις και να αναλύουν τον παθοφυσιολογικές επιδράσεις τους

### Πρακτική Εκπαίδευση των φοιτητών στους θαλάμους

- λήψη ιστορικού
- πλήρη κλινική εξέταση του ασθενούς,
- αναγνώριση και ερμηνεία κλινικής χειρουργικής σημειολογίας
- προεγχειρητικό έλεγχο/προετοιμασία και εκτίμηση αρρώστου για το χειρουργείο
- καθημερινή μετεγχειρητική παρακολούθηση των χειρουργημένων αρρώστων

### Πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών στις γενικές εφημερίες

- λήψη ιστορικού
- πλήρη κλινική εξέταση του ασθενούς,
- αναγνώριση και ερμηνεία κλινικής χειρουργικής σημειολογίας
- εκτέλεση απλών χειρουργικών και ιατρικών πράξεων (μέτρηση ΑΠ, συρραφή και περιποίηση τραυμάτων, καθετηριασμοί κλπ)